

Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner

HYSBYSIAD CYDYMFFURFIO – ADRAN 44 MESUR Y GYMRAEG (CYMRU) 2011

Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg – Dyddiad Dyroddi: 30/11/2018

Rhif Safon	Dosbarth o Safon	Safon	Diwrnod Gosod
1	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn cael unrhyw ohebiaeth yn Gymraeg oddi wrth berson, rhaid ichi ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb), oni bai bod y person wedi dweud nad oes angen ateb yn Gymraeg.	30/05/2019
4	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at nifer o bersonau, rhaid ichi anfon fersiwn Gymraeg o'r ohebiaeth ar yr un pryd ag y byddwch yn anfon unrhyw fersiwn Saesneg ohoni.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 4 ymhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at nifer o bersonau, a bod yr holl bersonau hynny wedi rhoi gwybod i chi nad ydynt yn dymuno derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg.	30/05/2019
5	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os nad ydych yn gwybod a yw person yn dymuno cael gohebiaeth oddi wrthy ch yn Gymraeg rhaid ichi ddarparu fersiwn Gymraeg o'r ohebiaeth pan fyddwch yn gohebu â'r person hwnnw.	30/05/2019
6	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn llunio fersiwn Gymraeg a fersiwn Saesneg gyfatebol o ohebiaeth, rhaid ichi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg (er enghraifft, os yw'r fersiwn Saesneg wedi ei	30/05/2019

		Ilofnodi, neu os oes manylion cyswllt wedi eu darparu ar y fersiwn Saesneg, rhaid i'r fersiwn Gymraeg gael ei thrin yn yr un modd).	
7	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi ddatgan— (a) mewn gohebiaeth, a (b) mewn cyhoeddiadau a hysbysiadau sy'n gwahodd personau i anfon ymateb neu i anfon gohebiaeth atoch, eich bod yn croesawu cael gohebiaeth yn Gymraeg, y byddwch yn ateb gohebiaeth yn Gymraeg, ac na fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.	30/05/2019
8	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu ar un o'ch prif rifau ffôn), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi gyfarch y person yn Gymraeg.	30/05/2019
9	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu ar un o'ch prif rifau ffôn), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi roi gwybod i'r person bod gwasanaeth Cymraeg ar gael.	30/11/2019
10	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fo person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu ar un o'ch prif rifau ffôn), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi ddelio â'r alwad yn Gymraeg os yw'r person yn dymuno hynny— (a) hyd nes ei bod yn angenrheidiol trosglwyddo'r alwad i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg sy'n gallu darparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a (b) hyd nes nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw.	30/11/2019
11	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn hysbysebu rhifau ffôn, llinellau cymorth neu wasanaethau canolfannau galwadau, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019

12	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn cynnig gwasanaeth Cymraeg ar eich prif rif ffôn (neu ar un o'ch prif rifau ffôn), ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid i rif ffôn y gwasanaeth Cymraeg fod yr un peth â rhif ffôn y gwasanaeth Saesneg cyfatebol.	30/05/2019
13	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn cyhoeddi eich prif rif ffôn, neu unrhyw rifau sydd gennych ar gyfer llinellau cymorth neu wasanaethau canolfannau galwadau, rhaid ichi nodi (yn Gymraeg) eich bod yn croesawu galwadau yn Gymraeg.	30/11/2019
14	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os oes gennych ddangosyddion perfformiad ar gyfer delio â galwadau ffôn, rhaid ichi sicrhau nad yw'r dangosyddion perfformiad hynny yn trin galwadau ffôn a wneir yn Gymraeg yn llai ffafriol na galwadau a wneir yn Saesneg.	30/05/2019
15	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i'ch prif wasanaeth (neu wasanaethau) ateb galwadau ffôn roi gwybod i bersonau sy'n galw, yn Gymraeg, fod modd gadael neges yn Gymraeg.	30/05/2019
16	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan na fo gwasanaeth Cymraeg ar gael ar eich prif rif ffôn (neu ar un o'ch prif rifau ffôn), ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi roi gwybod i'r personau sy'n galw, yn Gymraeg (pa un ai drwy gyfrwng neges wedi ei hawtomeiddio neu fel arall) pryd y bydd gwasanaeth Cymraeg ar gael.	30/11/2019
17	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os bydd person yn cysylltu ag un o'ch adrannau ar rif ffôn llinell uniongyrchol (gan gynnwys ar rifau llinell uniongyrchol aelodau staff), a bod y person hwnnw'n dymuno cael gwasanaeth Cymraeg, rhaid ichi ddelio â'r alwad yn Gymraeg— (a) hyd nes ei bod yn angenrheidiol trosglwyddo'r alwad i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg sy'n gallu darparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a (b) hyd nes nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i	30/11/2019

		ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw.	
18	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar rif llinell uniongyrchol (pa un ai ar rif llinell uniongyrchol adran neu ar rif llinell uniongyrchol aelod o staff), rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg wrth gyfarch y person.	30/05/2019
19	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Pan fyddwch yn ffonio unigolyn ('A') am y tro cyntaf, rhaid ichi ofyn i A a yw'n dymuno cael galwadau ffôn oddi wrthyich yn Gymraeg, ac os yw A yn ymateb i ddweud ei fod yn dymuno hynny, rhaid ichi gadw cofnod o'i ddymuniad, a chynnal galwadau ffôn a wneir i A o hynny ymlaen yn Gymraeg.</p> <p>Rhaid cydymffurfio â safon 19 ymhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ile bo'n angenrheidiol i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg ddarparu gwasanaeth ar bwnc penodol; ○ Ile nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw; a ○ Ile gwneir un galwad yn unig i glaf mewn perthynas â threfnu neu ganslo apwyntiad. <p>Mae'r gofyniad dan safon 19 i ofyn i A a yw'n dymuno cael galwadau ffôn oddi wrthyich yn Gymraeg ac i gadw cofnod o ddymuniad A yn weithredol bob tro y gwneir galwad ffôn i A am y tro cyntaf mewn perthynas â mater penodol yr alwad ("y mater dan sylw");</p> <p>Mae'r gofyniad dan safon 19 i gynnal galwadau ffôn a wneir i A o hynny ymlaen yn Gymraeg yn weithredol mewn perthynas â phob galwad sydd yn ymwneud â'r mater dan sylw.</p>	30/11/2019

20	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i unrhyw system ffôn wedi ei hawtomeiddio sydd gennych ddarparu'r gwasanaeth cyfan wedi ei awtomeiddio yn Gymraeg.	30/11/2019
21	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn gwahodd un person ("P") yn unig i gyfarfod- (a) rhaid ichi ofyn i P a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, a hysbysu P y byddwch yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw, a (b) os yw P wedi eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi gynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod. Rhaid i chi gydymffurfio â safon 21 mewn perthynas â phersonau sydd yn unigolion erbyn 30 Mai 2019. Rhaid i chi gydymffurfio â safon 21 mewn perthynas â phob person arall erbyn 30 Tachwedd 2019.	30/05/2019
22	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, rhaid ichi ofyn i bob person a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod. Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22 mewn perthynas â phersonau sydd yn unigolion erbyn 30 Mai 2019. Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22 mewn perthynas â phob person arall erbyn 30 Tachwedd 2019.	30/05/2019
22A	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, a bod o leiaf 10% (ond llai na 100%) o'r gwahoddedigion wedi eich hysbysu	30/05/2019

		<p>eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22A mewn perthynas â phersonau sydd yn unigolion erbyn 30 Mai 2019.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22A mewn perthynas â phob person arall erbyn 30 Tachwedd 2019.</p>	
22CH	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Os byddwch wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, a bod pawb a gafodd wahoddiad wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi gynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22CH mewn perthynas â phersonau sydd yn unigolion erbyn 30 Mai 2019.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22CH mewn perthynas â phob person arall erbyn 30 Tachwedd 2019.</p>	30/05/2019
23	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Rhaid ichi ofyn i glaf mewnol ("A") ar ddiwrnod cyntaf ei dderbyniad fel claf mewnol a yw A yn dymuno defnyddio'r Gymraeg i gyfathrebu â chi yn ystod y derbyniad hwnnw fel claf mewnol.</p>	30/05/2019
23A	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Os yw'r claf mewnol ("A") yn eich hysbysu fod A yn dymuno defnyddio'r Gymraeg i gyfathrebu â chi yn ystod derbyniad fel claf mewnol, rhaid ichi roi gwybod i'ch staff sy'n debygol o gyfathrebu ag A, fod A yn dymuno defnyddio'r Gymraeg i gyfathrebu â chi yn ystod</p>	30/05/2019

		y derbyniad hwnnw fel claf mewnol.	
24	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi lunio a chyhoeddi polisi ar sut i gadarnhau a yw claf mewnol ("A") yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn ystod ei dderbyniad fel claf mewnol os na all A eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg i gyfathrebu â chi yn ystod derbyniad fel claf mewnol.	30/05/2019
25	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn gwahodd unigolyn ("A") i gynhadledd achos a gynhelir 5 neu ragor o ddiwrnodau gwaith ar ôl i'r gwahoddiad gael ei anfon— (a) rhaid ichi ofyn i A a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn gynhadledd achos, a'i hysbysu y byddwch yn cynnal y gynhadledd yn Gymraeg, neu os oes angen, yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg ac o'r Saesneg i'r Gymraeg at y diben hwnnw, a (b) os yw A wedi eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y gynhadledd achos, rhaid ichi gynnal y gynhadledd yn Gymraeg neu, os oes angen, ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ac o'r Saesneg i'r Gymraeg.	30/05/2019
26	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, rhaid ichi ddatgan ar unrhyw ddeunydd sy'n ei hysbysebu, ac ar unrhyw wahoddiad iddo, bod croeso i unrhyw un sy'n bresennol ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod.	30/05/2019
27	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn anfon gwahoddiadau i gyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, rhaid ichi eu hanfon yn Gymraeg.	30/05/2019
28	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn gwahodd personau i siarad mewn cyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y	30/05/2019

		<p>cyhoedd ynddo, rhaid ichi—</p> <p>(a) gofyn i bob person a wahoddir i siarad a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) os yw'r person hwnnw (neu o leiaf un o'r personau hynny) yn eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw (os nad ydych yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu).</p>	
29	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, rhaid ichi sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod, a rhaid ichi hysbysu'r rheini sy'n bresennol ar lafar yn Gymraeg—</p> <p>(a) bod croeso iddynt ddefnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael.</p> <p>Rhaid cydymffurfio â safon 29 ymhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pan fo gwahoddiad neu hysbyseb i'r cyfarfod wedi gofyn i'r cyhoedd eich hysbysu a ydynt yn dymuno defnyddio'r Gymraeg, a bod dim un ohonynt wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod. 	30/05/2019
30	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Os byddwch yn llunio ac yn arddangos unrhyw ddeunydd ysgrifenedig mewn cyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid ichi sicrhau bod y deunydd yn cael ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw destun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg.</p>	30/05/2019
31	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Os byddwch yn trefnu digwyddiad cyhoeddus, neu'n ariannu o leiaf 50% o ddigwyddiad cyhoeddus, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg wrth hybu'r digwyddiad (er</p>	30/05/2019

		enghraifft, o ran y ffordd y mae'r digwyddiad yn cael ei hysbysebu neu y rhoddir cyhoedduswydd i'r digwyddiad).	
32	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn trefnu digwyddiad cyhoeddus, neu'n ariannu o leiaf 50% o ddigwyddiad cyhoeddus, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg yn y digwyddiad (er enghraifft, mewn perthynas â gwasanaethau a gynigir i bersonau sy'n bresennol yn y digwyddiad, mewn perthynas ag arwyddion yr ydych yn eu llunio ac yn eu harddangos yn y digwyddiad, ac mewn perthynas â chyhoeddiadau sain a wneir ynddo).	30/05/2019
33	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i unrhyw ddeunydd cyhoedduswydd neu ddeunydd hysbysebu yr ydych yn ei lunio gael ei lunio yn Gymraeg, ac os byddwch yn llunio'r deunydd yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg.	30/05/2019
34	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i unrhyw ddeunydd yr ydych yn ei lunio ac yn ei arddangos yn gyhoeddus gael ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg o'r deunydd yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg.	30/05/2019
36	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn llunio ffurflen sydd i gael ei chwblhau gan unigolyn, rhaid ichi ei llunio yn Gymraeg.	30/05/2019
37	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn llunio dogfen (ond nid ffurflen) sydd ar gael i un neu ragor o unigolion, rhaid ichi ei llunio yn Gymraeg- (a) os yw pwnc y ddogfen yn awgrymu y dylid ei llunio yn Gymraeg, neu (b) os yw'r gynulleidfa a ragwelir, a'u disgwyliadau, yn awgrymu y dylid llunio'r ddogfen yn Gymraeg.	30/11/2019
38	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn llunio dogfen neu ffurflen yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi- (a) peidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn	30/05/2019

		<p>Saesneg (pa un a ydynt yn fersiynau ar wahân ai peidio);</p> <p>(b) peidio â gwahaniaethu rhwng y fersiwn Gymraeg a'r fersiwn Saesneg mewn perthynas ag unrhyw ofynion sy'n berthnasol i'r ddogfen neu'r ffurflen (er enghraifft mewn perthynas ag unrhyw ddyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r ffurflen, neu mewn perthynas â'r amser a ganiateir ar gyfer ymateb i gynnwys y ddogfen neu'r ffurflen);</p> <p>ac</p> <p>(c) sicrhau bod y fersiwn Saesneg yn datgan yn glir fod y ddogfen neu'r ffurflen hefyd ar gael yn Gymraeg.</p>	
39	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Rhaid ichi sicrhau—</p> <p>(a) bod testun pob tudalen ar eich gwefan ar gael yn Gymraeg,</p> <p>(b) bod pob tudalen Gymraeg ar eich gwefan yn gweithredu'n llawn,</p> <p>ac</p> <p>(c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg ar eich gwefan.</p>	30/11/2019
40	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Rhaid ichi sicrhau—</p> <p>(a) bod testun hafan eich gwefan ar gael yn Gymraeg,</p> <p>(b) bod unrhyw destun Cymraeg ar hafan eich gwefan (neu, pan fo'n berthnasol, fod eich hafan Gymraeg) yn gweithredu'n llawn, ac</p> <p>(c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg mewn perthynas â hafan eich gwefan.</p>	30/05/2019
41	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	<p>Pan fyddwch yn cyhoeddi tudalen newydd ar eich gwefan neu'n diwygio tudalen, rhaid ichi sicrhau—</p> <p>(a) bod testun y dudalen honno ar gael yn Gymraeg,</p> <p>(b) bod unrhyw fersiwn Gymraeg o'r dudalen yn gweithredu'n llawn,</p> <p>ac</p> <p>(c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg o ran testun y dudalen honno.</p>	30/05/2019

42	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os oes gennych dudalen Gymraeg ar eich gwefan sy'n cyfateb i dudalen Saesneg, rhaid ichi ddatgan yn glir ar y dudalen Saesneg fod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg, a rhaid ichi ddarparu dolen uniongyrchol i'r dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg gyfatebol.	30/05/2019
43	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi ddarparu'r rhyngwyneb a'r dewislenni ar bob tudalen ar eich gwefan yn Gymraeg.	30/11/2019
44	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i bob ap yr ydych yn ei gyhoeddi weithredu'n llawn yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg o ran yr ap hwnnw.	30/05/2019
45	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Rhaid i chi gydymffurfio â safon 45 yn yr amgylchiadau isod: ○ wrth ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol ar eich cyfrifon corfforaethol ac adrannol	30/11/2019
46	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os bydd person yn cysylltu â chi drwy'r cyfryngau cymdeithasol yn Gymraeg, rhaid ichi ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb).	30/05/2019
47	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch— (a) yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwydd (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu (b) yn cyhoeddi neu'n arddangos hysbysiad; rhaid i unrhyw destun sy'n cael ei arddangos ar yr arwydd neu'r hysbysiad gael ei arddangos yn Gymraeg (pa un ai ar yr un arwydd neu hysbysiad sy'n arddangos y testun cyfatebol yn Saesneg neu ar arwydd neu hysbysiad ar wahân); ac os yw'r un testun yn cael ei arddangos yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y testun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg.	30/05/2019
48	Safonau Cyflenwi	Pan fyddwch—	30/05/2019

	Gwasanaethau	(a) yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwydd (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu (b) yn cyhoeddi neu'n arddangos hysbysiad; sy'n cyfleu'r un wybodaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i'r testun Cymraeg gael ei roi mewn safle fel mai hwnnw sy'n debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf.	
49	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi sicrhau bod y testun Cymraeg ar arwyddion a hysbysiadau yn gywir o ran ystyr a mynegiant.	30/05/2019
50	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i unrhyw wasanaeth derbynfa yr ydych yn ei roi ar gael yn Saesneg yn eich derbynfa hefyd fod ar gael yn Gymraeg, a rhaid i unrhyw berson sydd am gael gwasanaeth derbynfa Cymraeg yn eich derbynfa beidio â chael ei drin yn llai ffafriol na pherson sydd am gael gwasanaeth derbynfa Saesneg.	30/11/2019
52	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi arddangos arwydd yn eich derbynfa sy'n datgan (yn Gymraeg) fod croeso i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg yn y dderbynfa.	30/11/2019
53	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi sicrhau bod staff yn y dderbynfa sy'n gallu darparu gwasanaeth derbynfa Cymraeg yn gwisgo bathodyn sy'n cyfleu hynny.	30/05/2019
54	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i unrhyw ddogfennau yr ydych yn eu cyhoeddi sy'n ymwneud â cheisiadau am grant gael eu cyhoeddi yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin fersiwn Gymraeg o'r dogfennau hynny yn llai ffafriol na fersiwn Saesneg ohonynt.	30/05/2019
55	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn gwahodd ceisiadau am grant, rhaid ichi— (a) datgan yn y gwahoddiad y caniateir i geisiadau gael eu cyflwyno yn Gymraeg ac na fydd unrhyw gais a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na chais a gyflwynir yn Saesneg; a (b) peidio â thrin ceisiadau am grant a gyflwynir yn Gymraeg yn llai	30/05/2019

		ffafriol na cheisiadau a gyflwynir yn Saesneg (gan gynnwys, ymysg materion eraill, mewn perthynas â'r dyddiad cau ar gyfer cael ceisiadau, ac mewn perthynas ag amseriad rhoi gwybod i ymgeiswyr am benderfyniadau).	
56	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn rhoi gwybod i ymgeisydd beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â chais am grant, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os cyflwynwyd y cais yn Gymraeg.	30/05/2019
57	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid i unrhyw wahoddiadau i dendro am gontract yr ydych yn eu cyhoeddi gael eu cyhoeddi yn Gymraeg os yw pwnc y contract yn awgrymu y dylai gael ei lunio yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin fersiwn Gymraeg o unrhyw wahoddiad yn llai ffafriol na fersiwn Saesneg ohono.	30/11/2019
58	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn cyhoeddi gwahoddiadau i dendro am gontract, rhaid ichi— (a) datgan yn y gwahoddiad y caniateir i dendrau gael eu cyflwyno yn Gymraeg, ac na fydd tendr a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na thendr a gyflwynir yn Saesneg, a (b) peidio â thrin tendr am gontract a gyflwynir yn Gymraeg yn llai ffafriol na thendr a gyflwynir yn Saesneg (gan gynnwys, ymysg materion eraill, mewn perthynas â'r dyddiad cau ar gyfer cael tendrau, ac mewn perthynas ag amseriad rhoi gwybod i dendrwy am benderfyniadau).	30/05/2019
59	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn rhoi gwybod i dendrwr beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â thendr, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os cyflwynwyd y tendr yn Gymraeg.	30/05/2019
60	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi hybu unrhyw wasanaeth Cymraeg a ddarperir gennych, a hysbysebu'r gwasanaeth hwnnw yn Gymraeg	30/05/2019
61	Safonau Cyflenwi	Os byddwch yn darparu gwasanaeth yn Gymraeg sy'n cyfateb i	30/05/2019

	Gwasanaethau	wasanaeth yr ydych yn ei ddarparu yn Saesneg, rhaid i unrhyw gyhoeddusrwydd neu ddogfen yr ydych yn ei llunio, neu wefan yr ydych yn ei chyhoeddi, sy'n cyfeirio at y gwasanaeth Saesneg nodi bod gwasanaeth cyfatebol ar gael yn Gymraeg.	
62	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn llunio, yn diwygio neu'n cyflwyno eich hunaniaeth gorfforaethol, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019
63	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Os byddwch yn cynnig cwrs addysg i un neu ragor o unigolion, rhaid ichi— (a) cynnal asesiad o'r angen i'r cwrs hwnnw gael ei gynnig yn Gymraeg; (b) cynnig y cwrs hwnnw yn Gymraeg os dangosodd yr asesiad fod angen i'r cwrs gael ei gynnig yn Gymraeg.	30/11/2019
64	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn cyhoeddi neges wedi ei recordio dros system annerch gyhoeddus, rhaid ichi wneud y cyhoeddiad hwnnw yn Gymraeg ac, os yw'r cyhoeddiad yn cael ei wneud yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i'r cyhoeddiad gael ei wneud yn Gymraeg yn gyntaf. Rhaid cydymffurfio â safon 64 ymhob amgylchiad, ac eithrio mewn perthynas â: ○ system annerch yr adran cleifion allanol a'r adran damweiniau ac achosion brys. Rhaid cydymffurfio â safon 64 mewn perthynas â phob system annerch erbyn 30/05/2020.	30/05/2019
65	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Pan fyddwch yn gwybod bod darparwr gofal sylfaenol yn fodlon darparu gwasanaeth gofal sylfaenol neu ran o'r gwasanaeth gofal sylfaenol drwy gyfrwng y Gymraeg, rhaid ichi ddynodi a chynnal tudalen ar eich gwefan (yn Gymraeg) sy'n cynnwys yr wybodaeth	30/11/2019

		honno.	
66	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi— (a) darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Saesneg i'r Gymraeg i ddarparwr gofal sylfaenol ei ddefnyddio er mwyn ei alluogi i gael cyfieithiadau Cymraeg o arwyddion neu hysbysiadau a arddangosir mewn cysylltiad â'i wasanaeth gofal sylfaenol, a (b) annog y defnydd o'r gwasanaeth cyfieithu a ddarperir gennych yn unol â'r safon hon.	30/05/2019
67	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi— (a) rhoi ar gael i ddarparwr gofal sylfaenol fathodyn iddo ei wisgo neu i'w staff ei wisgo i gyfleu eu bod yn gallu siarad Cymraeg, a (b) hybu i ddarparwr gofal sylfaenol wisgo'r bathodyn.	30/05/2019
68	Safonau Cyflenwi Gwasanaethau	Rhaid ichi ddarparu cyrsiau hyfforddi, gwybodaeth neu gynnal digwyddiadau fel y gall darparwr gofal sylfaenol ddatblygu— (a) ymwybyddiaeth o'r Gymraeg (gan gynnwys ymwybyddiaeth o'i hanes a'i rôl yn niwylliant Cymru); a (b) dealltwriaeth o sut y gellir defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle.	30/05/2019
69	Safonau Llunio Polisi	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n addasu polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried pa effeithiau, os o gwbl (pa un ai yw'r rheini'n bositif neu'n andwyol) y byddai'r penderfyniad polisi yn eu cael ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019
70	Safonau Llunio Polisi	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n addasu polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi sydd eisoes yn bodoli) fel y byddai'r penderfyniad polisi'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar—	30/05/2019

		(a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	
71	Safonau Llundain Polisi	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n addasu polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi sydd eisoes yn bodoli) fel na fyddai'r penderfyniad polisi'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019
72	Safonau Llundain Polisi	Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen honno ystyried a cheisio barn ynghylch yr effeithiau (pa un ai yw'r rheini'n bositif neu'n andwyol) y byddai'r penderfyniad polisi o dan ystyriaeth yn eu cael ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019
73	Safonau Llundain Polisi	Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen honno ystyried a cheisio barn ynghylch sut y gellid llunio neu addasu'r polisi o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019
74	Safonau Llundain Polisi	Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen honno ystyried a cheisio barn ynghylch sut y gellid llunio neu addasu'r polisi o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	30/05/2019

75	Safonau Llundain Polisi	<p>Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried pa effeithiau, os o gwbl (a pha un ai ydynt yn rhai positif neu'n rhai andwyol), y byddai'r penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth yn eu cael ar—</p> <p>(a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.</p>	30/05/2019
76	Safonau Llundain Polisi	<p>Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar—</p> <p>(a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg</p>	30/05/2019
77	Safonau Llundain Polisi	<p>Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar—</p> <p>(a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.</p>	30/05/2019
78	Safonau Llundain Polisi	<p>Rhaid ichi gyhoeddi polisi ar ddarparu gwasanaeth gofal sylfaenol sy'n ei gwneud yn ofynnol ichi ystyried y canlynol pan fyddwch yn gwneud penderfyniadau mewn perthynas â darparu gwasanaeth gofal sylfaenol—</p> <p>(a) pa effeithiau, os o gwbl (a pha un a yw'r rheini'n bositif neu'n andwyol), y byddai'r penderfyniad yn eu cael ar—</p> <p>(i) cyfleoedd i bersonau i ddefnyddio'r Gymraeg, a</p>	30/11/2019

		(ii) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg; (b) sut y gellid gwneud neu weithredu'r penderfyniad hwnnw fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar— (i) cyfleoedd i bersonau i ddefnyddio'r Gymraeg, a (ii) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg; ac (c) sut y gellid gwneud neu weithredu'r penderfyniad fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol ar— (i) cyfleoedd i bersonau i ddefnyddio'r Gymraeg, a (ii) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	
78A	Safonau Llundain Polisi	Pan ddaw 5 mlynedd ar ôl cyhoeddi'r polisi i ben yn unol â safon 78 (pa un a yw diwygiadau wedi eu gwneud i'r polisi hwnnw ai peidio) a phan ddaw pob cyfnod dilynol o 5 mlynedd i ben, rhaid ichi— (a) asesu i ba raddau yr ydych wedi cydymffurfio â'r polisi; a (b) cyhoeddi'r asesiad hwnnw ar eich gwefan o fewn 6 mis i ddiwedd y cyfnod.	30/11/2019
79	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi ddatblygu polisi ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol, gyda'r bwriad o hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg, a rhaid ichi gyhoeddi'r polisi hwnnw ar eich mewnwyd.	30/05/2019
80	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch yn cynnig swydd newydd i unigolyn, rhaid ichi ofyn i'r unigolyn hwnnw a yw'n dymuno i'r contract cyflogaeth neu gontract am wasanaethau gael ei ddarparu yn Gymraeg; ac os yw'r unigolyn yn dymuno hynny rhaid ichi ddarparu'r contract yn Gymraeg.	30/11/2019
81	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi ofyn i bob cyflogai ("A") a yw'n dymuno cael unrhyw un neu ragor o'r canlynol yn Gymraeg, ac os yw A yn dymuno cael un neu ragor yn Gymraeg rhaid ichi ei ddarparu (neu eu darparu) i A yn Gymraeg - (a) unrhyw ohebiaeth bapur sy'n ymwneud â'i gyflogaeth ac sydd	30/11/2019

		<p>wedi ei chyfeirio ato;</p> <p>(b) unrhyw ddogfennau sy'n amlinellu ei anghenion neu ofynion hyfforddi;</p> <p>(c) unrhyw ddogfennau sy'n amlinellu ei amcanion perfformiad;</p> <p>(ch) unrhyw ddogfennau sy'n amlinellu neu'n cofnodi ei gynllun gyrfa;</p> <p>(d) unrhyw ffurflenni sy'n cofnodi ac yn awdurdodi gwyliau blynyddol;</p> <p>(dd) unrhyw ffurflenni sy'n cofnodi ac yn awdurdodi absenoldebau o'r gwaith;</p> <p>(e) unrhyw ffurflenni sy'n cofnodi ac yn awdurdodi oriau gweithio hyblyg.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 81 erbyn 30 Tachwedd 2019 ymhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pan fo'r weithgaredd yn cael ei chyflawni drwy ddefnydd y System Gofnodi Electroneg (ESR). <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 81 ymhob amgylchiad erbyn 30 Tachwedd 2020.</p>	
82	Safonau Gweithredu	<p>Os byddwch yn cyhoeddi unrhyw un neu ragor o'r canlynol, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg -</p> <p>(a) polisi ynghylch ymddygiad yn y gweithle;</p> <p>(b) polisi ynghylch iechyd a lles yn y gwaith;</p> <p>(c) polisi ynghylch cyflogau neu fuddion yn y gweithle;</p> <p>(ch) polisi ynghylch rheoli perfformiad;</p> <p>(d) polisi ynghylch absenoldeb o'r gwaith;</p> <p>(dd) polisi ynghylch amodau gwaith;</p> <p>(e) polisi ynghylch patrymau gwaith.</p>	30/11/2019
83	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi ganiatáu a datgan mewn unrhyw ddogfen sydd gennych sy'n nodi eich gweithdrefnau ar gyfer gwneud cwynion y caiff pob</p>	30/05/2019

		<p>aelod o staff -</p> <p>(a) gwneud cwyn ichi yn Gymraeg, a</p> <p>(b) ymateb i gŵyn a wnaed amdano ef yn Gymraeg;</p> <p>a rhaid ichi hefyd roi gwybod i bob aelod o staff am yr hawl honno.</p>	
84	Safonau Gweithredu	<p>Os byddwch yn cael cwyn gan aelod o staff neu'n cael cwyn ynghylch aelod o staff, a bod angen cyfarfod â'r aelod hwnnw o staff, rhaid ichi -</p> <p>(a) cynnig cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, ddarparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw; a</p> <p>(b) os yw'r aelod o staff yn dymuno i'r cyfarfod gael ei gynnal yn Gymraeg, cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, gyda chymorth gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg.</p>	30/11/2019
85	Safonau Gweithredu	<p>Pan fyddwch yn rhoi gwybod i aelod o staff (A) beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â chŵyn a wneir ganddo, neu mewn perthynas â chŵyn a wneir amdano, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os yw A—</p> <p>(a) wedi gwneud y gŵyn yn Gymraeg,</p> <p>(b) wedi ymateb yn Gymraeg i gŵyn amdano ef,</p> <p>(c) wedi gofyn bod cyfarfod ynglŷn â'r gŵyn yn cael ei gynnal yn Gymraeg, neu</p> <p>(ch) wedi gofyn am gael defnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfod ynglŷn â'r gŵyn.</p>	30/05/2019
86	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi -</p> <p>(a) caniatáu a datgan mewn unrhyw ddogfen sydd gennych sy'n nodi eich trefniadau ar gyfer disgyblu staff y caiff unrhyw aelod o staff ymateb yn Gymraeg i unrhyw honiadau a wneir yn ei erbyn, a</p>	30/05/2019

		(b) os byddwch yn dechrau gweithdrefn ddisgyblu mewn perthynas ag aelod o staff, rhoi gwybod i'r aelod hwnnw o staff am yr hawl honno.	
87	Safonau Gweithredu	Os byddwch yn trefnu cyfarfod ag aelod o staff ynghylch achos disgyblu mewn perthynas â'i ymddygiad, rhaid ichi - (a) cynnig cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, ddarparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw; a (b) os yw'r aelod o staff yn dymuno i'r cyfarfod gael ei gynnal yn Gymraeg, cynnal y cyfarfod yn Gymraeg, neu os oes angen, gyda chymorth gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg.	30/11/2019
88	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch yn rhoi gwybod i aelod o staff ("A") beth yw'ch penderfyniad yn dilyn gweithdrefn ddisgyblu, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os yw A - (a) wedi ymateb i honiadau yn ei erbyn yn Gymraeg, (b) wedi gofyn bod cyfarfod ynglŷn â'r weithdrefn ddisgyblu yn cael ei gynnal yn Gymraeg, neu (c) wedi gofyn am gael defnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfod ynglŷn â'r weithdrefn ddisgyblu.	30/05/2019
89	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi ddarparu meddalwedd gyfrifiadurol ar gyfer gwirio sillafu a gramadeg y Gymraeg i'ch staff, a darparu rhyngwyneb Cymraeg ar gyfer meddalwedd (pan fo rhyngwyneb ar gael).	30/05/2019
90	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi sicrhau - (a) bod testun pob tudalen ar eich mewnwyd ar gael yn Gymraeg; (b) bod pob tudalen Gymraeg ar eich mewnwyd yn gweithredu'n llawn; ac (c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg ar	30/11/2019

		<p>eich mewnrwyd</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 90 mewn perthynas â thudalennau ar eich mewnrwyd sy'n ymwneud â'r materion o fewn y safonau gweithredu canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ defnyddio'r Gymraeg o fewn eich gweinyddiaeth fewnol; ○ cwynion a wneir gan staff; ○ disgyblu staff; ○ meithrin sgiliau drwy gynllunio a hyfforddi'ch gweithlu; a ○ recriwtio ac apwyntio 	
91	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi sicrhau -</p> <p>(a) bod testun hafan eich mewnrwyd ar gael yn Gymraeg,</p> <p>(b) bod unrhyw destun Cymraeg ar hafan eich mewnrwyd (neu, pan fo'n berthnasol, fod hafan Gymraeg eich mewnrwyd) yn gweithredu'n llawn, ac</p> <p>(c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg mewn perthynas â hafan eich mewnrwyd.</p>	30/05/2019
93	Safonau Gweithredu	<p>Os oes gennych dudalen Gymraeg ar eich mewnrwyd sy'n cyfateb i dudalen Saesneg, rhaid ichi nodi'n glir ar y dudalen Saesneg bod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg, a rhaid darparu dolen uniongyrchol i'r dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg gyfatebol</p>	30/05/2019
94	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi neilltuo a chynnal tudalen (neu dudalennau) ar eich mewnrwyd sy'n darparu gwasanaethau a deunydd cymorth i hybu'r Gymraeg ac i gynorthwyo eich staff i ddefnyddio'r Gymraeg.</p>	30/05/2019
95	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi ddarparu'r rhyngwyneb a'r dewislenni ar eich tudalennau mewnrwyd yn Gymraeg.</p> <p>Rhaid cydymffurfio â safon 95 mewn perthynas â'r canlynol:</p>	30/11/2019

		<ul style="list-style-type: none"> ○ unrhyw dudalen neu hafan ar eich mewnwyd sydd ar gael yn Gymraeg yn unol â safonau 90 ac/neu 91; ○ unrhyw dudalen a neilltuir a chynhelir ar eich mewnwyd yn unol â safon 94 	
96	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi asesu sgiliau Cymraeg eich cyflogeion.	30/05/2019
97	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i gael hyfforddiant yn Gymraeg yn y meysydd a ganlyn, os ydych yn darparu hyfforddiant o'r fath yn Saesneg -</p> <p>(a) recriwtio a chyfweld;</p> <p>(b) rheoli perfformiad;</p> <p>(c) gweithdrefnau cwyno a disgyblu;</p> <p>(ch) ymsefydlu;</p> <p>(d) delio â'r cyhoedd; ac</p> <p>(dd) iechyd a diogelwch.</p>	30/11/2019
98	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i gael hyfforddiant yn Gymraeg ar ddefnyddio'r Gymraeg yn effeithiol mewn -</p> <p>(a) cyfarfodydd;</p> <p>(b) cyfweiliadau; ac</p> <p>(c) gweithdrefnau cwyno a disgyblu.</p>	30/11/2019
99	Safonau Gweithredu	<p>Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd yn ystod oriau gwaith -</p> <p>(a) i'ch cyflogeion gael gwersi Cymraeg sylfaenol, a</p> <p>(b) i gyflogeion sy'n rheoli pobl eraill gael hyfforddiant ar ddefnyddio'r Gymraeg yn eu rôl fel rheolwyr.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â gyda safon 99(a) erbyn 30 Mai 2019.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â gyda safon 99(b) erbyn 30 Tachwedd 2019.</p>	30/05/2019

100	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i'ch cyflogeion sydd wedi cwblhau hyfforddiant Cymraeg sylfaenol gael hyfforddiant pellach, yn rhad ac am ddim, er mwyn datblygu eu sgiliau yn yr iaith.	30/05/2019
101	Safonau Gweithredu	Rhaid i chi ddarparu cyfleoedd i gyflogeion gael hyfforddiant, yn rhad ac am ddim, i wella eu sgiliau Cymraeg.	30/05/2019
102	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi ddarparu cyrsiau hyfforddi er mwyn i'ch cyflogeion ddatblygu - (a) ymwybyddiaeth o'r Gymraeg (gan gynnwys ymwybyddiaeth am hanes yr iaith a'i lle yn niwylliant Cymru); (b) dealltwriaeth o'r ddyletswydd i weithredu yn unol â safonau'r Gymraeg; ac (c) dealltwriaeth am y modd y gellir defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	30/05/2019
103	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch yn darparu gwybodaeth i gyflogeion newydd (er enghraifft, fel rhan o broses ymsefydlu), rhaid ichi ddarparu gwybodaeth er mwyn codi eu hymwybyddiaeth o'r Gymraeg.	30/05/2019
104	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi ddarparu - (a) geiriad neu logo ar gyfer llofnodion e-bost eich staff sy'n eu galluogi i ddynodi a ydynt yn siarad Cymraeg yn rhugl neu'n dysgu'r iaith, a (b) geiriad ar gyfer eich cyflogeion a fydd yn eu galluogi i gynnwys fersiwn Gymraeg o'u manylion cyswllt mewn negeseuon e-bost, ac i ddarparu fersiwn Gymraeg o unrhyw neges sy'n hysbysu pobl eraill nad ydynt ar gael i ateb negeseuon e-bost.	30/05/2019
105	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi - (a) rhoi ar gael i aelodau'r staff sy'n gallu siarad Cymraeg fathodyn iddynt ei wisgo sy'n cyfleu hynny; a (b) hybu gwisgo'r bathodyn ymhlith aelodau'r staff.	30/05/2019

106	Safonau Gweithredu	<p>Pan fyddwch yn asesu'r anghenion ar gyfer swydd newydd neu swydd wag, rhaid ichi asesu'r angen am sgiliau yn y Gymraeg, a'i chategoreiddio fel swydd pan fo un neu ragor o'r canlynol yn gymwys -</p> <p>(a) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol;</p> <p>(b) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir rhywun i'r swydd;</p> <p>(c) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu</p> <p>(ch) nad yw sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol.</p>	30/05/2019
106A	Safonau Gweithredu	<p>Os byddwch wedi categoreiddio swydd fel un sy'n gofyn bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol, yn ddymunol neu fod angen eu dysgu, rhaid ichi -</p> <p>(a) pennu hynny wrth hysbysebu'r swydd, a</p> <p>(b) hysbysebu'r swydd yn Gymraeg.</p>	30/11/2019
107	Safonau Gweithredu	<p>Pan fyddwch yn hysbysebu swydd, rhaid ichi ddatgan y caniateir i geisiadau gael eu cyflwyno yn Gymraeg, ac na fydd cais a gyflwynir yn y Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na chais a gyflwynir yn Saesneg.</p>	30/05/2019
107A	Safonau Gweithredu	<p>Os byddwch yn cyhoeddi -</p> <p>(a) ffurflenni cais am swyddi;</p> <p>(b) deunydd esboniadol ynghylch eich proses ar gyfer ymgeisio am swyddi;</p> <p>(c) gwybodaeth am eich proses gyfweld, neu am unrhyw ddulliau asesu eraill wrth ymgeisio am swyddi; neu</p> <p>(ch) swydd-ddisgrifiadau;</p> <p>rhaid ichi eu cyhoeddi yn Gymraeg a rhaid ichi sicrhau nad ydych yn trin unrhyw fersiynau Cymraeg o'r dogfennau yn llai ffafriol na fersiynau Saesneg ohonynt.</p>	30/11/2019

107B	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi beidio â thrin cais am swydd a wneir yn Gymraeg yn llai ffafriol na chais a wneir yn Saesneg (gan gynnwys, ymysg materion eraill, o ran y dyddiad cau yr ydych yn ei osod ar gyfer cael ceisiadau, ac o ran amseriad rhoi gwybod i ymgeiswyr ynghylch penderfyniadau).	30/05/2019
108	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi sicrhau bod eich ffurflenni cais am swyddi yn rhoi lle i ymgeiswyr nodi eu bod yn dymuno cael cyfweiliad neu ddull arall o asesiad yn Gymraeg ac, os yw ymgeisydd yn dymuno hynny, rhaid ichi gynnal unrhyw gyfweiliad neu ddull arall o asesiad yn Gymraeg, neu, os oes angen, ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw.	30/05/2019
109	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch yn rhoi gwybod i ymgeisydd beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â chais am swydd, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os gwnaed y cais yn Gymraeg.	30/05/2019
110	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi gyhoeddi cynllun ar gyfer pob cyfnod 5 mlynedd gan nodi - (a) i ba raddau yr ydych yn gallu cynnig cynnal ymgynghoriad clinigol yn Gymraeg; (b) y camau yr ydych yn bwriadu eu cymryd i gynyddu eich gallu i gynnig cynnal ymgynghoriad clinigol yn Gymraeg; (c) amserlen ar gyfer y camau yr ydych wedi rhoi manylion amdanynt yn (b).	30/11/2019
110A	Safonau Gweithredu	Dair blynedd ar ôl cyhoeddi cynllun yn unol â safon 110, ac ar ddiwedd cyfnod 5 mlynedd cynllun, rhaid ichi - (a) asesu i ba raddau yr ydych wedi cydymffurfio â'r cynllun; a (b) cyhoeddi'r asesiad hwnnw o fewn 6 mis.	30/11/2019
111	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch - (a) yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwydd yn eich	30/05/2019

		gweithle (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu (b) yn cyhoeddi neu'n arddangos hysbysiad yn eich gweithle; rhaid i unrhyw destun sy'n cael ei arddangos ar yr arwydd neu'r hysbysiad gael ei arddangos yn Gymraeg (pa un ai ar yr un arwydd neu hysbysiad sy'n arddangos y testun Saesneg cyfatebol neu ar arwydd neu hysbysiad ar wahân), ac os yw'r un testun yn cael ei arddangos yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y testun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg.	
112	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch - (a) yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwydd yn eich gweithle (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu (b) yn cyhoeddi neu'n arddangos hysbysiad; a bod yr arwydd neu'r hysbysiad hwnnw'n cyfleu yr un wybodaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i'r testun Cymraeg gael ei roi mewn safle fel mai hwnnw sy'n debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf.	30/05/2019
113	Safonau Gweithredu	Rhaid ichi sicrhau bod y testun Cymraeg ar arwyddion a hysbysiadau a arddangosir yn eich gweithle yn gywir o ran ystyr a mynegiant.	30/05/2019
114	Safonau Gweithredu	Pan fyddwch yn gwneud cyhoeddiad wedi ei recordio dros offer sain yn eich gweithle, rhaid i'r cyhoeddiad hwnnw gael ei wneud yn Gymraeg, ac os gwneir y cyhoeddiad yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i'r cyhoeddiad gael ei wneud yn Gymraeg yn gyntaf.	30/05/2019
115	Safonau Cadw Cofnodion	Rhaid ichi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y cwynion yr ydych yn eu cael sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau.	30/05/2019
116	Safonau Cadw Cofnodion	Rhaid ichi gadw cofnod (yn dilyn asesiadau o sgiliau iaith Gymraeg eich cyflogeion a wnaed gennych yn unol â safon 96), o nifer y cyflogeion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a, phan fo hynny'n wybyddus ichi, rhaid ichi	30/05/2019

		gadw cofnod o lefel sgiliau'r cyflogeion hynny.	
117	Safonau Cadw Cofnodion	Rhaid ichi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y swyddi newydd a'r swyddi gwag a gategoreiddiwyd (yn unol â safon 106) fel swyddi sy'n gofyn— (a) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol; (b) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg unwaith y penodir rhywun i'r swydd; (c) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu (ch) nad oedd sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol.	30/05/2019
118	Safonau sy'n ymdrin â Materion Atodol	Rhaid ichi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau hynny, ar gael ar eich gwefan.	30/05/2019
119	Safonau sy'n ymdrin â Materion Atodol	Rhaid ichi— (a) sicrhau bod gennych weithdrefn gwyno sy'n delio â sut yr ydych yn bwriadu delio â chwynion ynglŷn â'ch cydymffurfedd â'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r weithdrefn honno ar eich gwefan.	30/05/2019
120	Safonau sy'n ymdrin â Materion Atodol	(1) Rhaid ichi lunio adroddiad ("adroddiad blynyddol"), yn Gymraeg, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n delio â'r modd y bu ichi gydymffurfio â'r safonau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno. (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys yr wybodaeth a ganlyn (pan fo'n berthnasol, i'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau y cyfeirir atynt)— (a) nifer y cwynion a gawsoch yn y flwyddyn o dan sylw a oedd yn ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 115);	30/05/2019

		<p>(b) nifer y cyflogeion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd y flwyddyn o dan sylw (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 116);</p> <p>(c) nifer (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 117) y swyddi newydd a'r swyddi gwag a hysbysebwyd gennych yn ystod y flwyddyn a gategoreiddiwyd fel swyddi sy'n gofyn—</p> <p>(i) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol;</p> <p>(ii) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir i'r swydd;</p> <p>(iii) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu</p> <p>(iv) nad oedd sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol.</p> <p>(3) Rhaid ichi gyhoeddi'r adroddiad blynyddol heb fod yn hwyrach na 6 mis yn dilyn diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi.</p> <p>(4) Rhaid ichi sicrhau bod copi cyfredol o'ch adroddiad blynyddol ar gael ar eich gwefan.</p>	
121	Safonau sy'n ymdrin â Materion Atodol	Rhaid ichi ddarparu i Gomisiynydd y Gymraeg (os gofynnir ganddo) unrhyw wybodaeth sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau cyflenwi gwasanaethau, y safonau llunio polisi neu'r safonau gweithredol yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy.	30/05/2019

Meri Huws

Meri Huws
Comisiynydd y Gymraeg

Dyddiad: 30/11/2018 (Wedi'i amrywio: 19/11/2019)